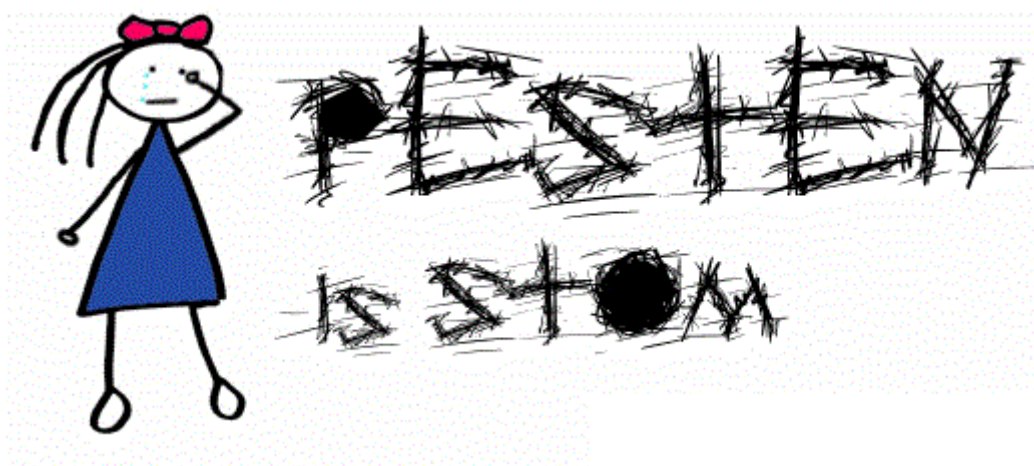

De Rotonde

samen een eigen wijze weg vinden

Pestprotocol

maart 2015, Breda
De Rotonde VMBO
Specifiek VMBO

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Doel van het pestprotocol.....	3
Voorwaarden.....	3
Regels	3
Preventieve maatregelen	4
Wat is pesten?.....	4
Aanpak.....	5
Vijfsporenaanpak.....	5
Stappenplan bij ruzie/pesterijen	6
Consequenties	7
Ondertekening.....	8

Inleiding

De Rotonde heeft de volgende kernwaarden: aansprekend, betrouwbaar, succesvol, resultaatgericht en zorgzaam. Deze kernwaarden komen terug binnen het werkklimaat en de organisatie van De Rotonde. Rondom het thema pesten en deze kernwaarden worden er veel preventieve activiteiten uitgevoerd. Lessen Leefstijl rondom dit thema binnen het ontwikkeluur, dagelijkse mentorcontacten, anti-pesttweedaagse en de cultuur van het strikt handhaven van regels. De belangrijkste regel binnen de Rotonde: “iedereen moet zich veilig en vertrouwd voelen”.

De missie van De Rotonde: ‘Samen een eigenwijze weg vinden’. Om deze weg zo optimaal mogelijk te bewandelen, moeten alle leerlingen zich veilig kunnen voelen in hun schoolperiode. Door het stellen van regels en afspraken kunnen leerlingen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Doel van het pestprotocol

De Rotonde biedt leerlingen een schoolomgeving waarin iedere leerling zich veilig en vertrouwd voelt.

Voorwaarden

Om pesten effectief aan te pakken moeten alle betrokken partijen aan onderstaande algemene voorwaarden voldoen:

- De leerlingen moeten zich veilig voelen. Alleen dan kan pesten worden gestopt.
- Pesten moet als een probleem worden gezien door zowel leerkrachten en leerlingen als ouders;
- De school moet het pestprobleem voorkomen door over een preventieve aanpak te beschikken;
- Leerkrachten moeten in staat zijn pesten te kunnen signaleren;
- Het slachtoffer mag nooit zelf de schuld krijgen van het pesten. Dit “blaming the victim” gebeurt meestal met verwijzing naar het sociaal onvaardige, of anderszins onaangepaste gedrag van de leerling in kwestie.
- Het hanteren van een No-blame aanpak. Dit is het onschuldigen van pesters. Het helpen met het stoppen met pesten is effectiever dan het beschuldigen.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan is de inschakeling van de teamleider van de betreffende jaargroep binnen De Rotonde nodig.

Regels

Naast het voldoen aan voorwaarden, is het van belang om regels af te spreken voor alle leerlingen en leerkrachten:

- Het inschakelen van een leerkracht wordt niet opgevat als klikken.
- Medeleerlingen hebben ook de verantwoordelijkheid om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

- De mentor biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester indien nodig in overleg met de ouders en/of het zorgteam.

Daarnaast zijn er omgangsregels die gelden in alle groepen:

1. Benader de ander zoals je zelf benaderd wil worden.
2. Vertel het aan de mentor/leerkracht wanneer er iets gebeurt wat jij niet fijn vindt.
3. We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden of bijnamen
4. Zit niet aan elkaars lijf, ook niet voor de grap.
5. Ben je boos? Probeer er over te praten of ga anders naar de mentor.
6. Spullen van een ander behandel je met respect.
7. Wordt je gepest of heb je ruzie? Praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden.
8. We luisteren naar elkaar en nemen de ander serieus.
9. Op De Rotonde is iedereen welkom en heeft iedereen een goede hulpvraag.
10. Geef telefoon nummers van anderen nooit ongevraagd aan derden.
11. Foto's en filmpjes mogen alleen gemaakt worden met toestemming van de ander.

Preventieve maatregelen

- Elke mentor bespreekt aan het begin van het schooljaar de algemene afspraken en regels in de klas. Het onderling plagen en pesten wordt hierbij genoemd en onderscheiden. Tevens bespreekt de mentor in zijn klas het pestprotocol. Ook wordt duidelijk gesteld dat pesten altijd gemeld moet worden en niet als klikken maar als hulp bieden of vragen wordt beschouwd.
- In de leerjaren 1v t/m 2 wordt aandacht besteed aan pesten in meerdere mentorlessen en ontwikkeluren. Het is een centraal thema dat het gehele jaar terugkomt.
- Indien een mentor of leerkracht daartoe aanleiding ziet, besteedt hij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groeps gesprek. Hierbij worden de rol van de pester, het slachtoffer, de meelopers en de stille getuigen benoemd.
- Van de gesprekken rond pesten worden aantekeningen gemaakt, die door de mentor worden bewaard in het LVS, van zowel de leerling die pest als de leerling die gepest wordt.
- Er wordt aandacht besteed aan de groepsvorming om pesten te voorkomen.
- Er worden duidelijke regels geformuleerd die door iedereen gehandhaafd worden.

Anti-Pest coördinator:

- Fungeren als aanspreekpunt voor ouders en leerlingen/belangenbehartiging in het kader van het antipestbeleid.
- Een actieve bijdrage leveren aan een sociaal veilig schoolklimaat door het geven van voorlichting en het organiseren van preventieve activiteiten.
- Fungeren als gesprekspartner en beleidsadviseur op het gebied van sociale veiligheid.
- Coördinatie van anti-pestbeleid van de school.

Wat is pesten?

Pesten is een vorm van agressie en gebeurt bijna altijd binnen een groep.

Pesten is anders dan plagen. Bij plagen is er sprake van een incident, waarbij de plager en de geplaagde gelijk aan elkaar zijn en het geplaagde kind zich kan verweren.

Bij pesten is dit niet het geval. Hierbij zijn de pester en de gepeste niet gelijk aan elkaar en heeft het gepeste kind moeite zichzelf te verdedigen. Ook is pesten een terugkerend en continu proces.

We doen allemaal wel eens iets wat een ander niet bevalt. Echter, wanneer de ander aangeeft dat dit moet stoppen en je gaat toch door, dan spreken we van pesten.

Pesten uit zich in verschillende vormen: fysiek, verbaal, relationeel en materieel.

- Fysiek pesten is iemand slaan, schoppen, duwen en ander lichamelijk geweld.
- Verbaal pesten is het zeggen van onaardige dingen. Hierbij wordt vaak gebruik gemaakt van gemene en kwetsende scheldwoorden.
- Cyberpesten waarbij leerling via sociale media wordt gepest.
- Relationeel pesten is het bewust buitensluiten, negeren, over het hoofd zien of uitlachen van een kind.
- Materieel pesten is bijvoorbeeld het afpakken, verstoppen of beschadigen van spullen van een ander.

Pesten kan erg schadelijk zijn voor de gezondheid en voor het gedrag van kinderen die ermee te maken krijgen. Gepeste kinderen kunnen zich erg bang, alleen of machteloos voelen. Ook kan het een negatief effect hebben op de schoolresultaten. Kinderen die gepest worden hebben vaak weinig zin om naar school te gaan, en proberen hier dan ook wel eens onderuit te komen.

Op de lange termijn kan pesten leiden tot het hebben van weinig zelfvertrouwen en het verlies van eigenwaarde. In ernstige gevallen kunnen kinderen ernstige aandoeningen ontwikkelen zoals angst of depressie en in zeer ernstige gevallen hebben van zelfmoordneigingen.

Ook de pester kan op latere leeftijd klachten krijgen en heeft een verhoogde kans op crimineel gedrag.

Al met al heeft pesten een zeer negatieve invloed op de ontwikkeling van een kind. Daarom is het van belang om pesten zo veel mogelijk te voorkomen en tegen te gaan.

Aanpak

Helaas is het in de praktijk niet mogelijk om al het pesten te voorkomen, ondanks alle goede preventieve maatregelen. Daarom is het belangrijk om een plan van aanpak te hebben om het pesten aan te pakken.

Vijfsporenaanpak

De vijfsporenaanpak is één van de weinige effectieve manieren om pesten aan te pakken, vooral door het effect op de lange termijn. De aanpak is gericht op de verschillende partijen die betrokken zijn bij het pesten: het gepeste kind, de pester, de ouders, de klasgenoten en de school.

De school dient de vijf verschillende partijen die een rol spelen in een peestsituatie te ondersteunen. Hierbij zijn de volgende richtlijnen effectief:

Steun bieden aan het kind dat gepest wordt:

- Luister naar het kind en neem zijn problemen serieus

- Overleg met het kind over mogelijk oplossingen
- Werk samen met het kind aan oplossingen
- Zorg zo nodig dat het kind deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining om weerbaar te worden
- Zorg voor vervolg gesprekken

Steun bieden aan het kind dat zelf pest:

- Luister naar het kind en zoek naar de redenen van het pesten
- Bespreek met het kind wat pesten voor een ander betekent
- Help het kind om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen
- Help het kind om zich aan regels en afspraken te houden
- Zorg dat het kind zich veilig voelt; leg uit wat jij als leerkracht gaat doen om het pesten te stoppen
- Stel grenzen en verbind daar consequenties aan
- Zorg voor vervolg gesprekken.
- Zorg ervoor dat je het kind geen negatief zelfbeeld mee geeft door beschuldigen en straffen.

Steun bieden aan de ouders van het gepeste en het pestende kind:

- Neem ouders die zich zorgen maken over pesten serieus
- Houd ouders op de hoogte van pestsituaties
- Geef informatie over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt
- Pak het pestprobleem in samenwerking tussen school en ouders aan
- Verwijs de ouders zo nodig door naar deskundige ondersteuning

Betrek de middengroep (de rest van de klas) bij de oplossingen van het pestprobleem:

- Praat met de kinderen over pesten en over hun eigen rol daarbij
- Overleg met de kinderen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen
- Werk samen met de kinderen aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen

De algemene verantwoordelijkheid van de school:

- De school zorgt dat de directie, de mentoren en de leerkrachten voldoende informatie hebben over pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten in de eigen groep en de eigen school
- De school neemt stelling tegen het pesten
- De school brengt de huidige situatie rond het pestbeleid in kaart
- De school werkt aan een goed beleid rond pesten en veiligheid van leerlingen waar de hele school bij betrokken is.

Stappenplan bij ruzie/pesterijen

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten, proberen zij en wij:

Stap 1:

Eerst zelf (en samen) eruit zien te komen.

Stap 2:

Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en 'verliezer' wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de mentor/teamleider/leerkracht voor te leggen.

Stap 3:

De mentor brengt de partijen bij elkaar voor een gesprek en probeert samen met hen de ruzies of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie consequenties).

Stap 4:

De mentor en/of de teamleider maken notities van de voortgang in het LVS.

Consequenties

De mentor en/of teamleider dient zelf een inschatting te maken van de ernst van de situatie, en gebaseerd hierop een passende sanctie te geven.

Het bestraffen verloopt via vijf fasen.

Fase 1:

- Nablijven
- Een schriftelijke opdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem
- Afspraken maken met de pester over gedragsverandering. Aan het eind van elke week vindt een kort gesprek met de mentor plaats waarin de naleving van de afspraken besproken wordt.

Fase 2:

- Een gesprek met ouders. Om een einde te maken aan het probleem wordt nadrukkelijk de medewerking van ouders gevraagd. De school geeft hierbij aan dat voorgaande maatregelen niet het gewenste effect hebben gehad en dat het betreffende gedrag van het kind niet getolereerd wordt.

Fase 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp ingeschakeld worden, zoals de orthopedagogen of psychologen van het zorgteam. Zij kunnen in gesprek met de leerling proberen te achterhalen wat het ongewenste gedrag veroorzaakt. Hieruit kan duidelijk worden wat een mogelijke oplossing is.

Fase 4:

- Bij aanhoudend gedrag kan door de teamleider een officiële waarschuwing en/of (naar aanleiding van ernst van de zaak) interne schorsing gegeven worden.

Fase 5:

- In extreme gevallen kan een leerling door de directie [teamleider en directeur] extern geschorst en/of verwijderd worden.